

ΘΕΜΑ Α

A1. Σχολικό βιβλίο σελ. 144

A2. Σχολικό βιβλίο σελ. 74

A3.

- i) Σ
- ii) Λ
- iii) Λ
- iv) Σ
- v) Σ
- vi) Λ
- vii) Σ

A4.

i) Ψευδής (Ψ).

ii) Αντιπαράδειγμα για τις συναρτήσεις: $g(x) = x + |x|$ και $f(x) = x - |x|$

ΘΕΜΑ Β

B1. Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο R ως αποτέλεσμα πράξεων μεταξύ

παραγωγίσιμων συναρτήσεων με: $f'(x) = \frac{-2 \cdot (1 + e^{1-2x})'}{(1 + e^{1-2x})^2} = \dots = \frac{4e^{1-2x}}{(1 + e^{1-2x})^2} > 0$

Άρα η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα στο R και δεν παρουσιάζει ακρότατα.

Είναι: $f''(x) = (f'(x))' = \dots = \frac{8e^{1-2x} \cdot (e^{1-2x} - 1)}{(1 + e^{1-2x})^3}$

Άρα η συνάρτηση f είναι κυρτή στο $\left(-\infty, \frac{1}{2}\right]$ και κοίλη στο $\left[\frac{1}{2}, +\infty\right)$ παρουσιάζοντας

σημείο καμπής στο $x = \frac{1}{2}$ με $f\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{2}{1 + e^0} = \frac{2}{2} = 1$

B2. Αφού η συνάρτηση f γνησίως αύξουσα, θα είναι και «1-1» άρα και αντιστρέψιμη.

Το πεδίο ορισμού της αντίστροφης της θα ισούται με το σύνολο τιμών της f , άρα:

$$D_{f^{-1}} = f(A) = \left(\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) \right) = (0, 2)$$

$$\text{Θέτω: } f(x) = y \Leftrightarrow \frac{2}{1 + e^{1-2x}} = y \Leftrightarrow \dots \Leftrightarrow x = \frac{1}{2} - \frac{1}{2} \ln\left(\frac{2-y}{y}\right)$$

$$\text{Άρα: } f^{-1}(x) = \frac{1}{2} - \frac{1}{2} \ln\left(\frac{2-x}{x}\right)$$

B3. Αφού η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη άρα και συνεχής στο $x \in \mathbb{R}$, η C_f δεν παρουσιάζει κατακόρυφη ασύμπτωτη.

$$\text{Είναι: } \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[\frac{f(x)}{x} \right] = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2}{x \cdot (1 - e^{-2x})} = \dots = 0$$

$$\text{Και } \lim_{x \rightarrow +\infty} [f(x) - 0x] = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2}{(1 - e^{-2x})} = 0$$

Άρα η ευθεία $y = 0$ είναι οριζόντια ασύμπτωτη της C_f στο $+\infty$

$$\text{Είναι: } \lim_{x \rightarrow -\infty} \left[\frac{f(x)}{x} \right] = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2}{x \cdot (1 - e^{-2x})} = \dots = 0$$

$$\text{Και } \lim_{x \rightarrow -\infty} [f(x) - 0x] = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{2}{(1 - e^{-2x})} = 2$$

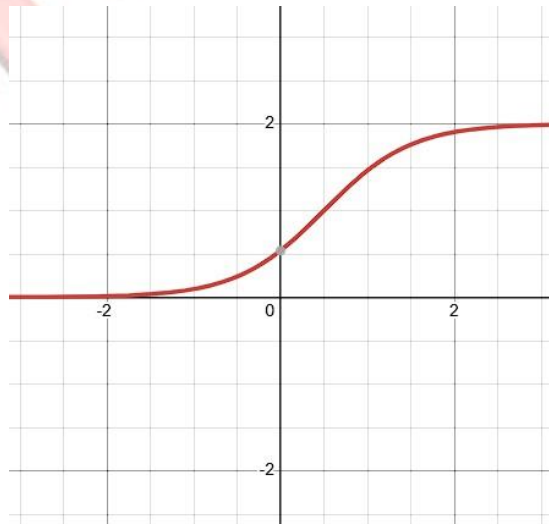
Άρα η ευθεία $y = 2$ είναι οριζόντια ασύμπτωτη της C_f στο $-\infty$

B4. Είναι: $g(x) = e^{-2x} \cdot f(x) = \frac{2e^{-2x}}{1 + e^{-2x}} > 0$

Άρα το εμβαδό του χωρίου που περικλείεται από την C_g τους άξονες $x'x$, $y'y$ και την κατακόρυφη ευθεία $x = \frac{1}{2}$ προκύπτει από τον υπολογισμό του ολοκληρώματος:

$$E(\Omega) = \int_0^{\frac{1}{2}} g(x) dx = \int_0^{\frac{1}{2}} \frac{2e^{-2x}}{1 + e^{-2x}} dx = \dots = -\left[\ln(1 + e^{-2x}) \right]_0^{\frac{1}{2}} = \dots = \ln\left(\frac{e+1}{2}\right)$$

B5.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Για $x \neq 0$ είναι: $xf(x) + 1 = e^x \Leftrightarrow f(x) = \frac{e^x - 1}{x}$

Αλλά η f είναι συνεχής στο $x \in \mathbb{R}$ άρα: $f(0) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x} = \dots = \frac{e^0}{1} = 1$

Επομένως: $f(x) = \begin{cases} \frac{e^x - 1}{x}, & x \neq 0 \\ 1, & x = 0 \end{cases}$

Γ2. Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη για $x \neq 0$ με:

$$f'(x) = \frac{(e^x - 1)'x - x'(e^x - 1)}{x^2} = \frac{xe^x - e^x + 1}{x^2}$$

και $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{e^x - 1}{x} - 1}{x} = \dots = \frac{e^0}{2} = \frac{1}{2} \in \mathbb{R}$ άρα η f είναι παραγωγίσιμη και στο

$$x = 0 \text{ με } f'(0) = \frac{1}{2}$$

Άρα η εξίσωση εφαπτομένης της C_f στο σημείο $N(0, f(0))$ θα έχει εξίσωση:

$$(\varepsilon) : y - f(0) = f'(0) \cdot (x - 0) \Leftrightarrow y = \frac{1}{2}x + 1$$

Γ3. Είναι: $f'(x) = \frac{xe^x - e^x + 1}{x^2}$

Θεωρώ: $A(x) = xe^x - e^x + 1$

Με $A'(x) = xe^x + 1 \cdot e^x - e^x + 0 = xe^x$

Άρα η $A(x)$ θα παρουσιάζει ολικό ελάχιστο στο $x = 0$ οπότε θα ισχύει:

$$A(x) \geq A(0) \Leftrightarrow xe^x - e^x + 1 \geq 0 - e^0 + 1 \Leftrightarrow xe^x - e^x + 1 \geq 0$$

Επομένως θα είναι $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και άρα η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα

Γ4. Η συνάρτηση $g(x) = (x-2)^2 \cdot \left(x \cdot \frac{e^x - 1}{x} + 1 - e\right)^2 = (x-2)^2 \cdot (e^x - 1 + 1 - e)^2 = (x-2)^2 \cdot (e^x - e)^2$

είναι παραγωγίσιμη για $x > 0$ ως αποτέλεσμα πράξεων μεταξύ παραγωγίσιμων συναρτήσεων

$$\begin{aligned} g'(x) &= 2(x-2) \cdot (x-2)' \cdot (e^x - e)^2 + 2(x-2)^2 \cdot (e^x - e)' \cdot (e^x - e) = 2(x-2) \cdot (e^x - e)^2 + 2e^x(x-2)^2 \cdot (e^x - e) \\ &= 2(x-2) \cdot (e^x - e) \cdot (e^x - e + (x-2)e^x) = \dots = 2(x-2) \cdot (e^x - e) \cdot (xe^x - e^x - e) \end{aligned}$$

$$\text{Λύνω την εξίσωση: } g'(x) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x - 2 = 0 \Leftrightarrow x = 2 \\ e^x - e = 0 \Leftrightarrow e^x = e \Leftrightarrow x = 1 \\ xe^x - e^x - e = 0 \end{cases}$$

$$\text{Θεωρώ: } B(x) = xe^x - e^x - e$$

Με $B'(x) = xe^x + e^x - e^x - 0 = xe^x > 0$ για κάθε $x > 0$ άρα είναι γνησίως αύξουσα

Παρατηρώ ότι: $B(2) = 2e^2 - e^2 - e = e^2 - e > 0$ και $B(1) = e - e - e = -e < 0$

Άρα η εξίσωση: $B(x) = 0 \Leftrightarrow xe^x - e^x - e = 0$ έχει μοναδική ρίζα $x_0 \in (1, 2)$

Από τον πίνακα προσήμων προκύπτει ότι η συνάρτηση είναι γνησίως φθίνουσα στα $(0, 1]$, $[x_0, 2]$

Και γνησίως αύξουσα στα $[1, x_0]$, $[2, +\infty)$

Επομένως θα παρουσιάζει ένα τοπικό μέγιστο στο $x_0 \in (1, 2)$ και δύο τοπικά ελάχιστα στα σημεία $x_1 = 1$ και $x_2 = 2$

Γ5. Υπολογίζουμε χωριστά το όριο $\lim_{x \rightarrow 0^+} [x \cdot \ln x]$ και χωριστά το όριο $\lim_{x \rightarrow 0^+} [\ln(f(x))]$. Και τα δύο προκύπτουν μηδενικά οπότε και το ζητούμενο αρχικό όριο είναι ίσο με 0.

ΘΕΜΑ Δ

Δίνεται παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}^*$ για την οποία ισχύουν: $f(x) \cdot \ln(x+1) + e^{-x} \geq 1$, για κάθε $x > -1$ και $f'(x) - \frac{x}{|f(x)|} = 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Δ1. Αφού η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο $x \in \mathbb{R}$, θα είναι και συνεχής με $f(A) = \mathbb{R}^*$ άρα $f(x) \neq 0$ οπότε η συνάρτηση θα διατηρεί σταθερό πρόσημο στο $x \in \mathbb{R}$, δηλαδή θα ισχύει μόνο $f(x) > 0$ ή μόνο $f(x) < 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Θεωρώ συνάρτηση: $\phi(x) = f(x) \cdot \ln(x+1) + e^{-x} - 1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ που είναι παραγωγίσιμη ως αποτέλεσμα πράξεων μεταξύ παραγωγίσιμων συναρτήσεων με:

$$\phi'(x) = f'(x) \cdot \ln(x+1) + f(x) \cdot \frac{1}{x+1} (x+1)' + (-e^{-x}) - 0 = f'(x) \cdot \ln(x+1) + f(x) \cdot \frac{1}{x+1} - e^{-x}$$

$$\text{Παρατηρώ ότι: } \phi(0) = f(0) \cdot \ln 1 + e^0 - 1 = 0 + 1 - 1 = 0$$

Οπότε η αρχική ανισότητα παίρνει τη μορφή $\phi(x) \geq 0 \Leftrightarrow \phi(x) \geq \phi(0)$, άρα η συνάρτηση παρουσιάζει ολικό ελάχιστο στο $x_0 = 0$. Επομένως βάση του θεωρήματος Fermat θα ισχύει:

$$\phi'(0) = 0 \Leftrightarrow f'(0) \cdot 0 + f(0) \cdot \frac{1}{0+1} - e^0 = 0 \Leftrightarrow f(0) = 1$$

Επομένως η C_f θα τέμνει τον άξονα $y'y$ στο σημείο με τεταγμένη 1.

Δ2. Αφού $f(0) = 1$ και η συνάρτηση διατηρεί σταθερό πρόσημο, θα ισχύει $f(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Άρα θα είναι: $|f(x)| = f(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Οπότε η αρχική σχέση γίνεται:

$$f'(x) - \frac{x}{f(x)} = 0 \Leftrightarrow f'(x) = \frac{x}{f(x)} \Leftrightarrow f'(x) \cdot f(x) = x \Leftrightarrow 2f'(x) \cdot f(x) = 2x \Leftrightarrow (f^2(x))' = (x^2)'$$

Άρα: $f^2(x) = x^2 + c$

Για $x = 0$ βρίσκω $c = 1$, επομένως θα είναι: $f(x) = \sqrt{x^2 + 1}$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$

Δ3. Αφού η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη άρα και συνεχής στο $x \in \mathbb{R}$, η C_f δεν παρουσιάζει κατακόρυφη ασύμπτωτη.

Βρίσκουμε διαφορετική πλάγια ασύμπτωτη για την C_f στο $+\infty$ και στο $-\infty$

Δ4. Εφαρμόζουμε Θ.Μ.Τ. στην συνάρτηση f για το θεωρητικό διάστημα $\left[\frac{x}{2}, x\right]$ οπότε θα

υπάρχει $\xi \in \left(\frac{x}{2}, x\right)$ τέτοιο ώστε να ισχύει:

$$f'(\xi) = \frac{f(x) - f\left(\frac{x}{2}\right)}{x - \frac{x}{2}} = \frac{f(x) - f\left(\frac{x}{2}\right)}{\frac{x}{2}} = \frac{2f(x) - 2f\left(\frac{x}{2}\right)}{x}$$

Αλλά η f είναι κυρτή οπότε έχουμε:

$$\xi > \frac{x}{2} \Leftrightarrow f'(\xi) > f'\left(\frac{x}{2}\right) \Leftrightarrow \frac{2f(x) - 2f\left(\frac{x}{2}\right)}{x} > f'\left(\frac{x}{2}\right) \Leftrightarrow 2f(x) - 2f\left(\frac{x}{2}\right) > xf'\left(\frac{x}{2}\right)$$

Δ5. Αφού η F είναι μια αρχική συνάρτηση της f , θα ισχύει: $F'(x) = f(x)$, για $x \geq 0$

Είναι: $F(x-1) - F(\ln x) = F(x+2) - F(3+\ln x) \Leftrightarrow F(3+\ln x) - F(\ln x) = F(x+2) - F(x-1)$

Θεωρώ συνάρτηση: $A(x) = F(x+3) - F(x)$ για $x \geq 0$ που είναι παραγωγίσιμη ως αποτέλεσμα πράξεων μεταξύ παραγωγίσιμων συναρτήσεων με:

$$A'(x) = F'(x+3) \cdot (x+3)' - F'(x) = f(x+3) - f(x)$$

Αλλά η f είναι γνησίως αύξουσα στο $[0, +\infty)$, οπότε ισχύει $A'(x) > 0$ για $x \geq 0$, άρα και η $A(x)$ είναι γνησίως αύξουσα στο $[0, +\infty)$

Επομένως η εξίσωση (1) παίρνει τη μορφή: $A(\ln x) = A(x-1) \Leftrightarrow \ln x = x-1 \Leftrightarrow \ln x + 1 - x = 0$

Που γνωρίζουμε πως δίνει μοναδική λύση την $x = 1$